

ת"פ 46967/02/21 - מדינת ישראל נגד עדאל צעלוק

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 46967-02-21 מדינת ישראל נ' אבו
צעלוק(עציר)

בפני כב' סגן הנשיאה, השופט אליהו ביתן
בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד גיורא חזן

המאשימה

נגד

עדאל צעלוק
ע"י ב"כ עו"ד מוטי יוסף

הנאשמים

גזר דין

כללי

1. לאחר שמיעת הראיות בתיק והגשת הסיכומים, הצדדים הגיעו להסדר במסגרתו כתב האישום תוקן בהתייחס למשקל הסם שהנאשם החזיק, והנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן. כתב האישום המתוקן מתאר, שבתאריך 07.02.21 בשעת צהריים, הנאשם נהג ברכב על כביש 40 לכיוון כביש 6 דרום, והחזיק בין רגליו שקית ובה סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל 158.5 גרם נטו, מחולק לארבע אריזות. ובנוסף, החזיק בדלת השמאלית קדמית של הרכב סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל כולל של 1.49 גרם נטו, מחולק לשלוש אריזות. ובסך הכל 160 גרם נטו, שלא לצריכה עצמית.

2. על יסוד הודאת הנאשם בעובדות כאמור, הנאשם הורשע בעבירה של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 7(א) ו- (ג) רישא בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: "פקודת הסמים").

טענות הצדדים

3. ב"כ המאשימה עמד על חומרת העבירה ועל מדיניות הענישה הנוהגת לגביה. וטען שמתחם העונש ההולם נע בין 4 ל- 6 שנות מאסר בפועל, תוך הפניה לפסיקה הקובעת שמתחם העונש ההולם על החזקת קוקאין בכמות של עשרות גרמים נע בין 3 ל- 5 שנות מאסר. אשר לעונש הראוי לנאשם, ציין שלנאשם עבר פלילי מכביד מאד, בתחומים שונים, ובין היתר עבירות רכוש ואליומות, והוא ריצה עונשי מאסר ארוכים. ועמד על הצורך בהרתעת הנאשם. הוסיף, כי

עמוד 1

ביום 07.06.21 הנאשם החל לרצות עונש מאסר לתקופה של 10 חודשים, במקביל למעצרו עד תום ההליכים בתיק זה. טען שמדובר בשני מאסרים שהושטו עליו, וכי בתיק נוסף שנוהל נגד הנאשם בבית משפט שלום, הוטל עונש של ארבעה חודשי מאסר ונקבע שחלקו הארי של המאסר ירוצה בחופף למאסרים הנ"ל. וביקש שהתקופה שבה ריצה הנאשם מאסר בזמן מעצרו לא תנוכה מימי המעצר בתיק זה. אשר לגובה הקנס, טען כי המניע העיקרי לביצוע עבירות סם הוא בצע כסף ופסיקת בית המשפט הכירה בצורך להטיל על עברייני סמים ענישה כלכלית משמעותית. טען כי מתחם הקנס בענייננו נע בין 75,000 ל- 100,000 ₪. ביקש להטיל על הנאשם עונש ברף העליון של המתחם, מאסר על תנאי וקנס משמעותי באמצע המתחם שהוצע. ושהעונש שיקבע ירוצה במצטבר למאסר שהוא מרצה כעת, וימי המעצר החופפים לתקופת המאסר שהוא נושא לא ינוכו.

4. ב"כ הנאשם טען שהנאשם היה מעוניין להגיע להסדר טיעון כבר בתחילת הדרך, אך הדבר לא הסתייע, ובסופם של דברים הסדר הטיעון התגבש רק לאחר הגשת הסיכומים. וטען שיש לתת משקל להודאת הנאשם. עוד טען, שבתקופה האחרונה מגמת הפסיקה בענישת עבירות סמים מקלה ביחס לעבר. הפנה למספר פסקי דין. וטען כי מתחם העונש ההולם למעשה הנאשם נע בין 24 ל- 48 חודשי מאסר בפועל. ושיש למקם את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם. ציין כי עברו הפלילי של הנאשם כולל הרשעות בעבירות רכוש והוא ריצה מאסרים קודמים, אך אין לו הרשעות בעבירות סמים. הוא בן 40. נישא לפני 4 שנים. והוא מבין את השלכות מעשיו. והוסיף שהנאשם ואשתו מצויים בטיפול פוריות. אשר לקנס, טען שמצבו הכלכלי של הנאשם מורכב. וביקש לנכות את תקופת המעצר של הנאשם או לפחות את חלקה.

5. אשת הנאשם סיפרה שהיא מורה ושבשנה האחרונה הפסיקה את עבודתה כדי להתפנות לטיפול הפוריות שהיא עוברת. וביקשה את רחמי בית המשפט. והנאשם אמר שטעה. הביע חרטה. וביקש להתחשב בו.

דין והכרעה

6. הנאשם החזיק קוקאין במשקל 160 גרם, שלא לצריכה עצמית.

7. הערכים החברתיים המוגנים בעבירה של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית הם בעיקר הערכים של שמירת הבריאות, שלום הציבור ובטחונו, ושמירת הסדר הציבורי.

הנזקים הבריאותיים והנפשיים הנגרמים מהשימוש בסם, התלות בסם, והפגיעה בתפקוד, פוגעים בראש ובראשונה במשתמשים עצמם, אך השפעתם מתפרסת גם על סביבתם הקרובה, הקהילה בה הם חיים והחברה בכללה. מעורבים בהם היבטי פשיעה שונים - בין היתר בקשר לגידול הסמים, הפצתם, התחרות העבריינית על שוק הסמים, והפעילות העבריינית להשגת כספים למימון צריכת הסמים; והם משפיעים על חוסנה של החברה.

8. סם נועד לצריכה והחזקתו בכמויות מסחריות מכוונת בסופו של דבר לשיווקו לשם השאת רווח כלכלי.

ממילא, ככל שסוג הסם קשה יותר וכמותו גדולה יותר, כך פוטנציאל הנזק שבהחזקתו שלא לצריכה עצמית גדול יותר.

כאן, המדובר בסם מסוג קוקאין, הנמנה על קטגוריית הסמים הקשים. צריכתו משפיעה על מערכת העצבים המרכזית וההתמכרות לו היא מהחזקות ביותר. המשתמשים בו נוטים להגדיל את מנת הצריכה שלהם, דבר הגורם לתופעות פיזיולוגיות והתנהגותיות שליליות, והפסקת השימוש בו כרוכה בתהליך קשה במיוחד, כולל מקרים רבים של דיווח על תגובות היסטטריות ופסיכוטיות. (ראה ע"פ 6029/03 מדינת ישראל נ' גולן שמאי, פ"ד נח(2), 734 בעמ' 739). וכמות הסם שהנאשם החזיק - 160 גרם נטו, מספיקה להכנת מאות רבות של מנות סם. יוזכר, שפקודת הסמים קובעת חזקה שמי שמחזיק בסם הקוקאין במשקל העולה על 0.3 גרם עושה זאת שלא לצורך צריכתו העצמית.

9. בהתחשב בסוג ובכמות הסם שהנאשם החזיק, הרי שמידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה זה הינה משמעותית.

10. העונש הקבוע לעבירת החזקת סמים שלא לצריכה עצמית - 20 שנות מאסר - שהוא מהחמורים שבחוק העונשין, מלמד על חומרתה הרבה ומסמן לעבר ענישה משמעותית.

ומדיניות הענישה הנוהגת בעבירות הסמים הקשות הינה של חומרה מובהקת. טענת הסנגור שבשנים האחרונות ישנה מגמת הקלה בענישת עבירות סמים, משוללת יסוד - נזקי השימוש בסמים הקשים עומדים בעינם והיקף התופעה העבריינית לא פחת, ואין כל סיבה לשנות לקולא את מדיניות הענישה בנושא הסמים הקשים.

הדברים הבאים, שנאמרו בהקשר לסם הקאנביס, החלים ביתר שאת על הסמים הקשים, מהווים מענה נחרץ לטענת המדיניות המקלה -

מדברים בעד עצמם ומתאימים לענייננו-

"... לפני סיום, ארשום הערת אזהרה לפני הצרכנים והמשתמשים. ריבוי המקרים המובאים לפנינו בעת האחרונה - של גידול, ייצור והפקת קנבוס לשם הפצה ומכירה, כמו גם הפצה ומכירה של קנבוס תוך שימוש באפליקציית ה'טלגראם', מעוררים את התחושה, הגם שאינה מגובה בסטטיסטיקה או במחקר אמפירי, כי המדיניות שבאה לידי ביטוי בחוק הסמים המסוכנים (עבירת קנס מיוחדת - הוראת שעה), התשע"ח-2018 (שתחולתו ביום 1.4.2019) - זלגה שלא בטובה למחוזות אחרים. צרכנים ומשתמשים ואנשים נורמטיביים, שבעבר לא היו נכונים ליטול על עצמם סיכון להסתבך בעולם הפלילי, נכונים כיום לילך צעד נוסף ולהפוך למגדלים ולסוחרים בסם. זאת, מתוך תפיסה שגויה כי מדובר ב"סמים קלים", ובהינתן הטכנולוגיה המאפשרת מכירה והפצה קלה ו"סטריילית" של סמים. **ברם, סחר בסמים הוא סחר בסמים. ידע כל מי שמהרהר בדרכים לעשיית כסף קל, כי מדיניות הענישה לא השתנתה ובית המשפט רואה בחומרה עבירות של סחר והפצה של סמים מסוכנים, גם סמים "קלים", תוך הטלת ענישה משמעותית ומרתיעה. צרכנים ומשתמשים - ראו הוזהרתם".** (ע"פ 2596/18 זנזורי

נ' **מדינת ישראל** (12.8.18)

11. מתחם העונש ההולם בעבירת החזקת סם שלא לצריכה עצמית מושפע בעיקר מסוג הסם וכמותו. בעבירה זו, השונות בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה קטנה, ועל כן מתחם עונש הולם שהתקבל כמתאים לעבירה של החזקת סם מסוג מסוים בכמות מסוימת, יכול לשמש גם במקרים אחרים בעלי אותם נתונים, מבלי שיהיה צורך "להמציא את הגלגל מחדש" - ראה דברי השופט ג'ובראן בע"פ 1605-13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (27.08.14).

12. טווח הענישה לעבירה של החזקת הרואין או קוקאין בכמות של עשרות גרמים, שלא לצריכה עצמית נע בין 3 ל- 5 שנות מאסר.

בע"פ 4592/15 **אשר מסעוד פדידה ואמיר אבו חמדה נ' מדינת ישראל** (13.01.16) פסקה כ"ה, ציונו הדברים הבאים -

"מסקירת הפסיקה בנושא עולה, כי אמנם קיים גיוון רב בענישה, אולם **במקרים העוסקים בהחזקת סם מסוכן מסוג הרואין או קוקאין שלא לצריכה עצמית, בכמות של עשרות גרמים, נע טווח הענישה בין שלוש לחמש שנות מאסר** (ע"פ 8820/14 זהר שחר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2015) בפסקה 12 וההפניות שם; 1313/14 גמאל בהתימי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2015); עניין פיצו, בפסקה 14 וההפניות שם; ע"פ 5374/12 אברג'יל נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2013); ע"פ 11469/05 מדינת ישראל נ' עייש [פורסם בנבו] (2006); 5958/13 גיא שרגא סבג נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2014); 4203/14 אליהו כהן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2015))."

ודברים דומים נקבעו גם בע"פ 8820/14 **שחר נ' מדינת ישראל** (17.05.15), בו הוטלו על מי שהחזיק 120 גרם קוקאין 3 שנות מאסר בפועל -

"רמת הענישה שנקבעה בפסקי הדין שאוזכרו לעיל ובפסקי דין אחרים, **כשמדובר בהחזקת סם מסוג הירואין או קוקאין, שלא לצריכה עצמית, בכמות של עשרות גרמים, נעה בין 3 ל-5 שנות מאסר**, כך שעונשו של המערער אינו סוטה לחומרה מרמת ענישה זו.

13. הלכה למעשה, בעבירות סמים שנסיבותיהן המרכזיות דומות לענייננו ואף קלות מהן, הוטלו עונשי מאסר לתקופות ממושכות.

בע"פ 6277/14 **אברהם משלטי נ' מדינת ישראל** (02.02.15) המערער החזיק סם מסוג **קוקאין במשקל של 51 גרם**, וכן חומר נוסף שאינו סם מסוכן במשקל של 10 גרם, לצד שקיות ומשקל אלקטרוני. **נקבע מתחם ענישה של 3 עד 5 שנות מאסר בפועל**, ונגזרו על הנאשם, בעל עבר פלילי מכביד, **4 שנות מאסר בפועל** (וכן הופעל מאסר על תנאי, שמתוכו שנה אחת במצטבר. סה"כ 5 שנים).

בע"פ 1313/14 **גמאל בהתימי נ' מדינת ישראל** (01.04.15) המערער הורשע בהחזקת סם מסוג **קוקאין במשקל 50 גרם** ונדון ל- **48 חודשי מאסר בפועל** והפעלה במצטבר של 10 חודשי מאסר על תנאי.

בע"פ 5374/12 **שלמה אברג'יל נ' מדינת ישראל** (09.01.13), נדחה ערעורו של נאשם שהורשע בהחזקת **43 גרם קוקאין ונדון ל- 36 חודשי מאסר בפועל**. בית המשפט העליון קבע כי העונש אינו חורג מרמת הענישה המקובלת.

בע"פ 211/09 **שמעון אזולאי נ' מדינת ישראל** (22.06.10) נדחה ערעורו של נאשם שהורשע בהחזקת **קוקאין במשקל של 176.67 גרם ונדון ל- 5 שנות מאסר בפועל**. בית המשפט העליון קבע כי העונש אינו חורג מרף הענישה הראוי לעבירת הסמים בה הורשע הנאשם.

14. ב"כ הנאשם הפנה לפסקי דין בהם הוטלו על נאשמים בעבירות סמים עונשים קלים יחסית וביקש ללמוד מהם על העונש שיש להטיל על הנאשם.

ראשית, כברוב העבירות גם בעבירות הסמים ניתן למצוא עונשים קלים או חמורים מהרגיל. אלה ואלה אינם משקפים את הענישה הנוהגת, ואינם מתאימים לשמש אמת מידה כללית לענישה.

שנית, לא ניתן וגם אין הצדקה, להתאים כל עונש המוטל בתיק מסוים לכל עונש שהוטל בעבר על עבירה דומה.

שלישית, בחינת פסקי הדין שהסנגור הפנה אליהם מלמדת על קיומם של נתונים ונסיבות, שאינם מתקיימים כאן - שבעטיים בתי המשפט שם הטילו את העונשים שהטילו -

בת"פ 29918-07-21 מדינת ישראל נ' שאדי אלחממדה, הצדדים הציגו הסדר טיעון שהמליץ על עונש של 24 חודשי מאסר בפועל, על החזקת 180 גרם קוקאין, יחד עם אחר. דובר בנאשם כבן 21 ללא עבר פלילי. המדינה הצדיקה את הסכמתה להסדר הטיעון בקשיים ראייתיים הנוגעים לענייני מודיעין חסויים ומהותיים. ובית המשפט קיבל את המלצת הצדדים, תוך שציין שהעונש הראוי למעשה העבירה בנסיבותיו חמור יותר.

בע"פ 8697/16 אבי אמצילבסקי נ' מדינת ישראל, דובר בנאשם שהורשע בהחזקת קוקאין במשקל 993 גרם. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין 4 ל- 7 שנות מאסר, והטיל על הנאשם 4 שנות מאסר בפועל. במסגרת הערעור המדינה הסכימה להפחתה בעונש ל-3 שנות מאסר, על רקע התפתחויות שחלו ביחס למעורבים האחרים בפרשה לאחר מתן גזר דינו של הנאשם.

ובע"פ 7688-21 רסלן עטא נ' מדינת ישראל (27.06.22), דובר בנאשם בן 21, סטודנט, ללא עבר פלילי, שהורשע בהחזקת קוקאין במשקל 487 גרם. הוצג הסדר טיעון בו המאשימה עתרה ל-5 שנות מאסר. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין 4 ל- 7 שנות מאסר והטיל על הנאשם 4.5 שנות מאסר בפועל.

ובערעור, העונש הועמד על 4 שנות ??מאסר, מבלי לפרט את הסיבות להקלה בעונש.

15. נסיבות הקשורות בביצוע העבירה -

הנאשם החזיק בסמים ברכבו, כשהוא בנסיעה מצפון הארץ לעבר ביתו בדרום. פעולותיו להשגת הסם ולהובלתו חייבו מטבעם תכנון ותיאום מוקדמים.

הנאשם החזיק את הסמים בעצמו, לבדו ולא נטען שאדם אחר היה מעורב במעשה.

כמות הסם שהנאשם החזיק מספיקה למאות רבות של מנות סם.

כידוע, הסם שהנאשם החזיק נתפס ע"י המשטרה וכך נמנעה הגעתו לצרכנים, והנזקים הכרוכים בכך. אולם, בהתחשב בסוג הסם וכמותו, הנזק שהיה צפוי להיגרם בהתפתחות הרגילה של הדברים מהפצת הסם, הוא רב וחמור.

יש להניח שהמניע של הנאשם בביצוע העבירה הינו השאת רווח כלכלי.

16. עבירות הסמים החמורות ובהן החזקת סם שלא לצריכה עצמית, נועדו להפקת רווחים כספיים. משכך, ובהתאם למדיניות הענישה הנוהגת בעבירות שמטרתן רווח כספי, מן הראוי להטיל על מבצעהן גם ענישה כספית.

"ככלל, בעת ענישתם של העוסקים בסחר בסמים, יש ליתן משקל גדול לשאלת הרווח הכלכלי שנצמח מהעבירות. הסיבה לכך היא אופיין של עבירות אלה - הסחר בסם ולא השימוש של האדם הבודד - שכל כולן סובבות סביב בצע כסף. ענישה כלכלית מחמירה תורמת להרתעה של העבריין הספציפי ולהרתעת הרבים, והיא מהווה את תשובת המשקל ההולמת לעבירות כגון דא (ראו ע"פ 2996/09 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה שח (11.05.2011); ע"פ 5104/06 אנזור בניירישלוייל נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 14 (21.5.2007)). לכן יש הגיון, על פי אמת המידה של הלימת העונש, בהטלת קנס ובחילוט, גם אם נגזר על נאשם מאסר של מספר שנים. - ע"פ 100/14 מדינת ישראל נ' סימנטוב מחטיב (פורסם בנבו, 10.12.2014)

17. גובה הקנס מושפע משיקולים שונים ובהם, סוג הסם וכמותו, שוויו הכספי, הרווח שניתן להפיק ממכירתו, ועוד, ובסופו של דבר הקנס אינו עומד בפני עצמו אלא הוא מרכיב בעונש הכולל - האמור לשמור על יחס הולם לחומרת מעשה העבירה ולמידת אשמו של הנאשם - שביחס אליו יש לתת את הדעת גם ליכולתו של הנאשם לעמוד בו.

באופן מעשי, הקנסות המוטלים על החזקת עשרות גרם קוקאין שלא לצריכה עצמית, הם בסדרי גודל של עשרות אלפי שקלים.

18. בהתאם לצורך לקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה של הנאשם בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין העונש שיוטל, ובהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, אני קובע כי מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם הוא בין 3 ל-5 שנות מאסר בפועל, וקנס בטווח שבין 10,000 ל- 50,000 ₪.

19. הקלות היחסית בביצוע עבירות סמים; הרווח הכספי הרב הגלום בעבירות אלה; והסיכון הקטן יחסית להיתפס ולשלם מחיר; יוצרים פיתוי גדול. אל מול הפיתוי ועל רקע טיב והיקף הפגיעה של העבירות בפרט ובכלל, יש להעמיד ענישה משמעותית, שיהיה בה להלום את חומרת המעשים, להוציא את שכר מבצע העבירה בהפסדו, ולהרתיע.

ואכן, בעבירות הסמים החמורות, הבכורה בענישה נתונה לשיקולי הגמול וההרתעה. בעוד השיקולים האישיים מקבלים משקל נמוך.

20. לנאשם עבר פלילי הכולל הרשעות רבות בעבירות, רכוש, הסגת גבול פלילית, הפרת הוראה חוקית, אלימות, החזקת סכין, ועוד. והוא ריצה 9 עונשי מאסר לתקופה המצטברת לכדי למעלה מ- 9 שנים.

21. הנאשם עבריו מועד, החוזר ומבצע עבירות פעם אחר פעם במשך שנים. נתון זה מקים חשש משמעותי מפני המשך ביצוע עבירות על ידו, ומצדיק התחשבות בצורך בהרתעתו בקביעת עונשו.

22. מנגד, הודאת הנאשם - הגם שהיא באה לאחר שמיעת כל הראיות והצגת הסיכומים; מצבו המשפחתי והפגיעה הצפויה לו ולאשתו ממאסרו; והעובדה שאת המאסרים האחרונים שהוטלו עליו בזמן שהיה עצור עד תום ההליכים המשפטיים בתיק זה, הוא נשא במעמד של עצור, שתנאיו קשים משל אסיר; מצדיקים התחשבות מסוימת בנאשם.

23. בהתחשב בכל האמור, אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

א. 4 שנות מאסר בפועל. מתוך תקופת המאסר ינוכו הימים בהם הנאשם היה עצור בתיק זה ולא היה שפוט בתיק אחר. ובנוסף, ינוכו 3 חודשים מתוך 10 חודשי המאסר שהוא נשא בהיותו עצור עד תום ההליכים בתיק זה.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר, שלא יעבור עבירת סמים

שהיא פשע.

ג. קנס בסך 20,000 ₪ או 60 ימי מאסר תחתיו.

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתן היום, י"א אלול תשפ"ב, 07 ספטמבר 2022, בהעדר הצדדים.